MIELIPIDE

Jotta Välimeren vesimäärää kuormittaisi suhteessa sama määrä ihmisiä kuin Itämerta, täytyisi Välimeren ympärillä asua 14 miljardia ihmistä. **ILKKA HERLIN KOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

Verot lisäävät tuontia ja kotipolttoa

Alkoholiin suhtaudutaan julkisessa keskustelussa usein yksipuolisen ongelmakeskeisesti. Alkoholihaittoja halutaan torjua verotusta kiristämällä ja ravintoloiden aukioloaikoja ja vähittäismyyntiä rajoittamalla. Keskiolut halutaan pois päivittäistavarakaupoista ja kioskeista.

Samalla matkustajatuonti rehottaa, eikä siihen nykyisen rajattoman liikkumisen oloissa voi tehokkaasti puuttuakaan. Sosiaali- ja terveysministeriön esittämä isojen tuontierien ilmoitusvelvollisuus olisi kuitenkin tervetullut uudistus.

Rajoittava alkoholipolitiikka on aina luonut lieveilmiöitä. Matkustajatuonti on vielä harmitonta verrattuna kieltolain aikaiseen trokaamiseen ja kotipolttoisen valmistukseen.

Alkoholipitoisten juomien valmistus on monissa maissa ylpeyden aihe. Olisi vaikea kuvitella Ranskaa ilman viiniä, Skotlantia ilman viskiä ja Japania ilman sakea.

Alkoholijuomien valmistus tuo sinne myös työtä ja varallisuutta. Kyseisten juomien mielikuva on positiivinen, eikä aurinkoinen ranskalainen viinitarha yhdisty kenenkään mielessä synkeään alkoholin ongelmakäyttöön.

Miksi emme voisi Suomessa arvostaa ja kehittää omaa alkoholikulttuuriamme? Esimerkiksi maamme pienpanimot tuottavat kansainvälisesti arvostettuja oluita. Näitä oluita nautitaan sivistyneesti maistellen, ei humalahakuisesti. Olutharrastajat ympäri maailman ovat valmiita maksamaan laadukkaista erikoisoluista.

Tähän kysyntään pitäisi vastata ja päivittää pienpanimoiden toimintaedellytykset kansainväliselle tasolle, eli käytännössä sallia niiden tuotteiden myynti suoraan panimolta asiakkaille.

Tämä ei lisäisi alkoholin ongelmakäyttöä, koska pelkkää humalaa etsivien ei kannata pienpanimotuotteita valita.

Toisaalta voisiko joku kuvitella esimerkiksi ranskalaista viinitilaa, josta ei voisi ostaa tilan tuotteita mukaansa?

Yksi osa tätä kotimaisen tuotannon aliarvioimista on eräiden poliitikkojen ja virkamiesten halu myydä kotimainen alkoholintuottaja Altia. Sivistysmaissa kruununjalokivet eivät ole myynnissä, mutta meillä ei osata näemmä arvostaa kotimaista osaamista.

Altia halutaan liittää niiden juomanvalmistajien joukkoon, jotka on myyty ulkomaisille panimoalan jäteille tuottamaan samaa bulkkilageria eri paketeissa.

Maatalous liittyy tiiviisti alkoholinvalmistukseen. Kotimaiset juomat pitää ehdottomasti tehdä kotimaisesta viljasta.

Ylikansallisten suurvalmistajien filosofiassa juomat tehdään niistä raaka-aineista, jotka halvimmalla saadaan. Viljan ostaminen Keski-Euroopasta olisi isku suomalaista maataloutta kohtaan.

Meidän pitäisi osata arvostaa kättemme jälkeä, eikä myydä sitä ensimmäiselle tarjoajalle. Tarvitaan malttia ja visiota, eikä talouden kulmakivien uhraaminen kertaluonteisia myyntituottoja vastaan edistä maamme kehitystä.

Jari Myllykoski
kansanedustaja (vas.)

Arkea ja pyhää

Lauantaita on enemmän kuin loppiaisia. Kun olin lapsi, kävin koulua lauantaina. Kun olin nuori, tein töitä lauantaina 6h. Oi niitä aikoja... **Jussi maalta**

Kokemusta kehiin

Kun seuraavan kerran teette hallitusta, niin älkää tehkö sitä teineistä. **Ei nimimerkkiä**

Vai nykyaikaa!

Eletäänkö nykyajassa jos alle puolen hehtaarin lohkoilta vaadit tukia pois. Otapa järki välillä käteen ennen kun nolaat itsees lisää. **Ex maitomies**

Kotona sovittava

Miksi ei vanhemmat saa sopia, kumpi vanhemmista hoitaa lapsia kotona? Huomioikaa, että isää ei luotu imettäjäksi. **Vanhanaikainen**

Entinen hyvä

Jos perusnopeutta nostetaan 80-90:een, sekoilua ja vainajia tulee. Moottoriteillä ehkä nostamista voisi harkita. **Jäitä hattuun**

Sorsaan viikonloppuna

Kannatas siirtää sorsanmetästyksen aloitus viikonlopulle, mikä on lähinnä 20. päivää elokuuta. **Topias**

Energiapuutako?

30.8 MT:ssä Metsäliiton Asunta on pinojen vieressä, joissa on tukki-ja kuitupuita! Hakataanko metsistämme arvopuuta poltettavaksi? **Tottako?**

Hinta ja varastointi

Viljan pitääkin syksyllä olevan halvempaa! Varastoihin investointi vaatii pääomia! Teollisuus tarvitsee viljaa tasaisesti ympäri vuoden! **Varastoi tiloilla!**

Panu Hakolalle

Olet hakoteillä, kaikki metsäojat laskee humukset ja lannoitteet järveen. **Mökkiläinen lietejärven rannalta**

Sisusta

Miksi ihmeessä Sisu? Scania ja Volvo työllistävät Suomessa yhtä paljon kuin Sisu, sekä ovat kestävempiä ja kokonaistaloudellisempia. **Jallu**

Pakkoliitos ei ole nykypäivää

Hallitus tuli kaapista ulos. Eväät oli laihat mutta eriarvoistavat, kuten arvata saattaa.

On todettava, että historia toistaa itseään ja leikkaukset otetaan sieltä mistä on helppo höylätä ja kehen eniten sattuu. Yhdenvertaisuus yskii ja oikeisto-oppi nostaa sarviaan, mutta olisiko aika laittaa jarrua nykymenolle.

Jutta Urpilaisen kehuma perälauta on unohtunut auki, koska kuormasta on tippunut viimeinenkin demokratian siemensäkki. Kuinka demokratian siemen istutetaan päättäjiin? Sen keksijälle kuuluisi antaa Nobelin palkinto ja nimen saisi myös kuuluun Guinnessin kirjaan.

On sangen ilmeistä, että laki ei koske hallitusta. Lakia he voivat muuttaa ja korjata palvelemaan omia päätöksiään. Näin on tehty ja tullaan tekemään myös jatkossa.

Mitähän laki sanoo pakottamisesta, kuuluuko se hyvään hallintokulttuuriin? Ei se kuulu, eikä ole nykypäivää, mutta nyt sitä sovelletaan työkaluksi kuntien pakkoliitoksiin.

Eräs politiikan tutkija luonnehti nykymenoa harvainvallan ilmentymänä. Valta on harvoilla mutta yhä harvemmassa on sen oikeudenmukaiset käyttäjät.

Kuntien pakkoliitos ei poista ongelmaa vallitsevassa tilanteessa. Kuntatalouden muuttaminen liikelaitospohjalle lisää tulosvastuuta, mutta samalla se nostaa kulurakennetta.

Kunta on palvelukioski, joka tuottaa peruspalveluja osuuskuntamallilla, jossa voittoa ei tavoitella. Yhtiöittäminen lisää hallintoa ja kulut kasvavat, koska yhtiön tarkoitus on tehdä voittoa.

Nykymallia ei pidä romuttaa, koska muutoksella saavutetut edut ovat marginaalisia ja demokraattinen päätöksenteko ulkoistetaan kuntalaisilta. On puhuttu paikallisvaikuttamisesta ja sen tärkeydestä, mutta valtiovalta haluaa sen kansalta pois.

Kuntaliitokset heikentävät palveluja, sekä niiden saatavuutta. Tämähän onkin ilmiselvä kopio EU:sta, jossa valtiot ovat kuntia. Laittamalla kansa yhteen isoon karsinaan, on heitä helppo käsitellä ja ohjata mieleisellään tavalla.

Ahvenanmaalla on 30 000 asukasta ja 16 kuntaa, eikä ongelmia ole. Ehkä siellä asuu viisaita tai terveempiä ihmisiä.

Pakkoliitokset on unohdettava lainvastaisuuden vuoksi. Olisiko aika kierrättää ministereitä ja koota hallitus joka ei kärsi vallan vauhtisokeudesta?

Opposition on aika yhdistää voimat ja toimia. Vallalla oleva ajattelu on diktatuurin ja sanelupolitiikan ilmentymä, jota ei pidä hyväksyä.

Ville Kuivalainen
kunnanvaltuutettu (ps.)
Siilinjärvi

Soitten suojelusta

Perjantaina (MT 30.8.) oli Panu Hakolalta hyvä kirjoitus soiden yltiöpäisestä suojelemisesta, mikä pitää täysin paikkansa. Päättäjissä on sellaisia, jotka eivät ymmärrä tai eivät halua ymmärtää asiantuntijoiden neuvoa (samaa tyhmyyttä on myös Keski-Euroopan rahoittamisessa – kreikkalaiset saa nauramaan yhdellä sanalla, se on Finland).

Laivat rahtaavat kivihiiltä Puolasta, ja samalla yritetään vähentää rikkipäästöjä Itämerellä. Ulkomaiset varustamot osaavat helposti huiputtaa valvovia viranomaisia tietäen tarkalleen, minkä verran laiva kuluttaa polttoainetta Itämeren alueella. Vaikeaa on valvoa satamassa, millä polttoaineella on liikuttu. EU:n ulkopuolisille laivoille kilpailuetu vaan paranee.

Tyhmäähän se on nykyinen toiminta. Kotimaisilla lämpövoimaloilla saisi lämmön ja sähkön sekä lisäksi tuhansia työpaikkoja.

Päättäjille ja avustajilleen pitäisi tehdä tutkimus hartioiden yläpuolelle, mikä siellä mättää. Hakola sen tutkisi ammattilaisena nopeasti päätösten tekijöiden juttuja seuratessa. Sillä ei ole vaikeaa tavallisenkaan veronmaksajakansalaisen huomata, ketkä ovat avun tarpeessa.

Kuopio oli edelläkävijä turvevoimassa. Kävi siellä oululaisiakin ihmettelemässä vuosikausia, ennen kuin heillä meni kaaliin alkaa rakentaa myös Ouluun.

Werneri

VIERASKOLUMNI

Turha kiista

Aika ajoin syntyy kiistaa siitä, kuka Itämerta oikein tuhoaa. Kiista on monessakin mielessä turha, sillä likaajat tiedetään. Ne ovat yhdyskunnat jätevesineen, maatalous ja erityisesti keskittynyt lihantuotanto sekä harvemmin mainittuna petokalojen ryöstökalastus.

Itämerellä on ollut lisäksi lannoitetehtaiden sivutuotteet riesanaan niin Suomessa kuin muissakin maissa. Ei loppujen lopuksi ole kauaakaan siitä, kun Uudessakaupungissa oli samanlainen hoitamaton jätevuori kuin Kingiseppissä. Näiden kaikkien päästöjen seurauksena suurin rehevöitymisen aiheuttaja ovatkin jo meressä kiertävät ravinteet eli niin sanottu sisäinen kuormitus.

Asiasta ei kannata kiistellä siksikään, että näitä asioita on tutkittu jo 1970-luvulta ja poikkeuksetta on havaittu maailman eri happikatoalueilla vaikuttaneen edellä kuvatut tekijät. Tuhoon johtavat prosessit ovat myös jokseenkin samankaltaisia eri katastrofialueilla.

Välillä nokitellaan myös sillä, ovatko suurimmat syylliset ne maat, joiden päästöt per henkilö ovat suurimmat (pahiksia tällöin Ruotsi ja Suomi, muistuttavat puolalaiset) vai ne maat, joiden absoluuttiset päästöt ovat järeimmät (suomalaisten ja ruotsalaisten sormet osoittavat Puolaa ja Venäjää).

Selvää on, että kun Itämeren alueen väestöstä puolet asuu Puolassa, on kustannustehokkaita toimia löydettävissä sieltä. Sama koskee Venäjää, missä jylläävät paitsi maan omat jättimäiset lihankasvatuslaitokset, myös tanskalaisia ja hollantilaisia lihantuotantojättejä.

Toisaalta me suomalaiset kuittaamme isot per asukas -päästömäärämme usein yhdellä sanalla: luonnonhuuhtouma. Vähemmän kiinnitetään huomiota, miten tämä muuttumattomana pidetty ”vakio” syntyy. Nykytilassa lähes koko luonnonhuuhtouman takana on ihmisen toimet, ojitetut metsät. Ojia pitkin virtaa metsistä tutkimaton määrä humusta, eli hiiltä, typpeä ja fosforia.

Yleisessä tietoisuudessa tämä menee maanviljelijöiden piikkiin. Tosiasiassa tämän huuhtouman on aiheuttanut maamme metsänhoitopolitiikka vuosikymmenten varrella.

Tarpeettoman syyllisyyskeskustelun ainoa rakentava johtopäätös siis on, että kaikille riittää tekemistä omalla tontilla sekä yhteisvoimin.

Itämeren kohtalo on meidän sen ympärillä asuvien ihmisten käsissä. Ja meitä nyt sattuu olemaan paljon, noin 90 miljoonaa, näin matalan lätäkön äärellä. Vaimoni laski eräällä purjehdusreissulla vertailun Välimereen. Jotta Välimeren vesimäärää kuormittaisi suhteessa sama määrä ihmisiä kuin Itämerta, täytyisi Välimeren ympärillä asua 14 miljardia ihmistä. Ero selittyy syvyydellä – siinä missä Välimeren keskisyvyys on muutama kilometri, Itämeren on alle 60 metriä.

ILKKA HERLIN on filosofian tohtori ja Elävä Itämeri -säätiön hallituksen puheenjohtaja.
ilkka.herlin@cargotec.com

VERKOSSA SANOTTUA

Tapaamme myös täällä facebook

2996
TYKKÄÄ
www.maaseuduntulevaisuus.fi

Elopin loikkaus ei yllättänyt

Tiistain suuri uutinen Nokian puhelinten myymisestä Microsoftille ei tullut suurena yllätyksenä Maaseudun Tulevaisuuden lukijoille. Ainakin jos on Facebookin pikagallupia uskominen.

Nokiaa vuodesta 2010 luotsannut ja nyt todennäköisesti takaisin Microsoftille loikkaava **Stephen Elop** keräsi lukijoilta kipakoita kommentteja.

”Elop sai tehtävänsä valmiiksi.”

”Elop kävi siivoamassa Nokian puhelimet Billin mieleisiksi.”

Facebookissa jaettiin ahkerasti artikkelia paperimies **Kari Laukaksesta**, joka vaihtoi alaa ja ryhtyi mylläriksi.

Myös uutinen otsikolla Alle puolet hevosista syödään levisi vilkkaasti.

Maaseudun Tulevaisuudella oli tiistai-iltapäivänä vain neljä ihmistä vaille 3 000 tykkääjää Facebookissa. Kantri on kartuttanut kaverimääränsä 1 382:een.

Youtube-hitti Böndeboogien 300 000 katselukerran haamurajasta uupuu vielä reippaat 8 000 katselijaa.

Verkossa lukijoita tuntuu ilahduttavan erityisesti eläinjutut. Viikon kuva hiehon juhannusuinnista keikkui vielä viikko julkaisun jälkeen verkon luetuimpien listalla.

SUVI NIEMI

JAANA KANKAANPAA

Verkon lukijat innostuivat Kari Laukaksen tarinasta. Mies vaihtoi alaa paperimiehestä mylläriksi.

Tulevaisuuden energia kotimaasta

Pohdittaessa Suomen energiatuotannon tulevaisuutta, asiakokonaisuuteen sotketaan aina taloudellisten näkökohtien mukaan liian paljon politiikkaa. Kansanvaltaisessa, edustukselliseen demokratiaan kuuluvassa päätöksenteossa tosiasioihin perustuvien tulevaisuudennäkymien huomioiminen jää usein sivuseikaksi.

Perinteisin menetelmin tuotetun energian kaupan hinnoittelun erottamaton osa on voiton maksimointi - tulipa se sitten energian tuotannosta, -siirrosta tai -jakelusta. Kulut maksaa aina loppukäyttäjä.

Maan taloustilanteen ja jatkossakin kallistuvan energian vuoksi meidän tulisi pystyä yksituumaisemmin ilman politisointia miettimään, miten saisimme tuotettua energiaa mahdollisimman paljon käyttäen kotimaisia uusiutuvia aineita. Tätä pyrkimystä vesittävät usein politiikan ”viisaat” kuppiloiden turpakäräjillä.

Viime vuonna toimme 13,5 miljardin euron arvosta energiaa. Taloutemme tasapainoon saattaminen ja EU:n kanssa uusiutuvan polttoaineen käytöstä tehdyt sopimukset edellyttävät metsien ja peltojen biomassan, maa- ja kalliolämmön, aurinkoenergian, tuulivoiman ja jopa kotieläinten lannan ja muiden biojätteiden käytön lisäämistä jo lähitulevaisuudessa. Nykyisestä vihreästä asenteesta huolimatta turpeen käyttö energianlähteenä tulee muuttumaan.

Vesivoiman lisärakentaminen on välttämätöntä, mutta niin, etteivät voimalaitokset haittaa kalojen pääsyä kutupaikoilleen. Louhintatekniikan kehittymisen myötä koskien alle rakennettavien tunnelivoimaloiden aika on lähellä. Allaskapasiteettia nostaen tulvien ja kuivuuden torjunnassa vältyttäisiin ylijuoksutuksilta, jolloin vanhoja voimaloita voitaisiin käyttää rinnalla.

CHP-laitoksissa raaka-aineiden hyödyntämisastetta voitaisiin nostaa ja hyötysuhdetta parantaa hyödyntäen olemassa olevaa lämpöpumpputekniikkaan ja energiatarpeen latvatehojen tyydyttämiseen myönnettyjen patenttien sovellusta.

Mitä enemmän käytämme tuuli-, aurinko- ja vesivoimaa sitä enemmän tarvitsemme säätövoimaa. Biokaasu ja -polttoaineet soveltuvat erinomaisesti säätöenergian tuotantoon. Turve muiden uusiutuvien ohella on erinomainen energian lähde. Pienten voimaloiden hiilidioksidipäästöjä voidaan käyttää mm. kasvihuoneviljelyssä katalysaattorina.

Aiheesta pitäisi järjestää jatkuvasti poliittisille aktiivijoukoille tiedotustilaisuuksia, joissa ihmiset saisivat sovellettuakin tutkimustietoa. Uskon, että sen jälkeen politiikalla ei haluttaisi vahingoittaa kansantaloutta hyödyttäviä näkökohtia.

MARKKU VUORIKARI

Biokaasu soveltuuvat erinomaisesti säätöenergian tuotantoon, Alpo Ylitalo kirjoittaa. Säätövoimaa tarvitaan, kun käytetään tuuli-, aurinko- ja vesivoimaa.

Nykytietämys on usein ”mutu”-tuntumaa, kun poliittisesta keskustelusta puuttuu faktatietoa. Kannattavuuslaskentaa harjoittaville on biopolttoaineiden hyötyjen selvittämistä varten saatava lukuja CHP-energiaa tuottavien laitosten prosessista. Kokemusperäinen lähtökohta: yksi kiintokuutio hakepuuta on 2,4 kuutiometriä haketta ja yksi hakekuutio vastaa noin sataa litraa polttoöljyä.

Alpo Ylitalo
Kokkola

Wanted – Suomen ympäristö

Vaikka sanotaan, että Suomen luonto on maailman siisteintä ja puhtaita, ei täysin pidä paikkaansa. Sekä maalla että kaupungeissamme on turhaa rojua, roinaa sekä jätettä, omakotitalojen pihat, vintit, ulkorakennukset, huviloiden tonteilla, teollisuuslaitosten tonteilla, myös maatilojen pihoilla, metsissäkin, luontoon kuulumattomia rautaromuja, paaleja, muovinpalasia.

Metsissä jätetään laiskuuttaan muovikanistereita kaunista luontoa pilaamaan. Tähän olisi saatava heti korjaus, ympäristöviranomaisten toimesta. Vihreät aikanaan sai aikaan, että jätteenpolttolaitoksia piti sulkea, nyt Etelä-Suomessa on valtavia kaatopaikkoja, joissa on paljon muovia sekä muuta jätettä, joka ei koskaan luonnosta normaalisti mätänemällä poistu.

Vanhat kaatopaikat pitäisi kaivaa uudestaan auki, kaikki jäte seuloa, kaikki palava aines (muovit + muut) kuljettaa hyötykäyttöön vaikka metsäksi uudestaan. Vanhat rakennukset, joita ei ollenkaan tarvita, pitäisi hävittää. Ulkomailta ei vielä tarvitse jätettä tuoda, sitä kyllä on ihan omasta takaa tarpeeksi asti. Pidetään luonto siistinä, myös järvet. Maatilojen pyöröpaalit ovat tosi ruman näköisiä, maisemaa pilaavia, kun ne jätetään viljelyksille hajalleen eikä kerätä kasoihin talveksi muutetaan tapojamme.

Urho
Keski-Suomi

Eläinten hätä jää piiloon

Miksi lehdissä julkaistaan pääsääntöisesti ainoastaan hellyttäviä uutisia eläimistä, tyyliin ”Halosen Meggi-kissa täytti vuoden” tai ”Srilankalaiset poliisikoirat menivät naimisiin”?

Toki näitä juttuja on mukava lueskella, mutta eläinten kannalta olisi monin kerroin tärkeämpää, että myös toisenlaiset uutiset päätyisivät otsikoihin.

Miksei kukaan tee juttua esimerkiksi Etelä-Korean koiranlihabisneksestä, jossa miljoonia koiria kidutetaan, tapetaan ja syödään? Tai niistä monikymmentuhansista espanjalaisista metsästyskoirista, jotka joka metsästyskauden jälkeen hylätään tai tapetaan usein hirttämällä tai polttamalla elävältä? Miksi halutaan sulkea silmät eläinten hädälle?

Johanna Wasström
Vantaa

Kirjoita napakasti

■ Maaseudun Tulevaisuuden Lukijalta-sivu yksi lehden luetuimmista osastoista. Sivulla käydään vilkasta mielipiteidenvaihtoa monista tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista.

■ Kaikkia tarjottuja kirjoituksia ei pystytä julkaisemaan. Uuden näkökulman löytäminen ja aiheen ajankohtaisuus johtavat useimmiten kirjoituksen julkaisuun. Samoin kirjoittajan esiintyminen omalla nimellään nimimerkin sijasta.

■ Hyvä mielipidekirjoitus on tiivis ja napakka kannanotto MT:n lukijoille tärkeään aiheeseen. Se kannattaa rajata pituudeltaan alle 2 000 merkkiin.

■ Tämän kirjoituksen pituus on 590 merkkiä.

Toimitus